

kajti prejel je pismo od svoje neveste; medtem pa dobro meri ter oddaja strel na strel . . . „Kako pa je ime tvoji nevesti?“ vpraša nadalje častnik. Vesel in ponosen odgovori saper: „Gretica je.“ Nato poročnik: „To bo veselje ko prideš nazaj!“ Vojak molči, glavo ima naslonjeno na bonete (nasip) kot bi bil truden, jako truden . . .

Črez eno uro stal je tamkaj blizu lesen križ, ki je kinčal grob ženina Getičinega; v nebesih se bosta zopet videla.

Dopisovanje z vjetniki.

Marsikoga je slišati tožiti, da ne dobi nobenega poročila od svojega sorodnika ali znanca, ki je bil odšel na vojsko. Ker njegovega imena ne najde med mrtvimi in ranjenimi, mu pride na misel, da je dotičnik brčkone vjetnik v sovražnikovih rokah. Ker se ta slutnja v tisočih in tisočih slučajih strinja z dejstvom, hočemo našim čitateljem malo razjasniti.

Domačini si v tej zadevi delajo čestokrat nepotrebne skrbi. Rusi premeščene svoje vjetnike in enega zbirališča v drugo, navadno zmiraj bolj proti izhodu. Ta potovanja trpe dolgo. Najbrž se vjetnikom med potjo ne dovoli pisati. Pa tudi v zbirališčih se vjetnikom dovolitev pisanja večkrat omeji. Pisma in dopisnice potrebujejo jako dolgo časa predno nam pridejo v roke.

Pismo iz Sibirije na primer 6 do 8 tednov. To pa ni odvisno samo od razdalje, ampak tudi od okolščine, da grede te korespondence skoz dve cenzuri, namreč v Petrogradu in na Dunaju. Več jezikov veščih cenzori (uradniki, ki pisma pregledujejo) so z delom preobloženi. Priporoča se toraj vjetnikom kakor domačim, da pišejo le kratka pisma. Nekatera pisma gotovo konfiscirajo in uničijo, druga pa se spet inače poizgube. Znani so slučajji, ko je prišlo od 50 vjetnikovih pisem samo dvoje ali troje svojcem v roke, in tudi slučajji, ko so dobili vjetniki na brezštevilna svoja pisma in telegrame šo le po dolgem dolgem času odgovor.

Najbolje je, ako se vsakdo, ki ima v tej zadevi kakšno težnjo, obrne na: **Zentralnachweisebureau des „Roten Kreuzes“, Auskunftsstelle für Kriegsgefangene, Wien, Jasomirgottstrasse Nr. 6.** Pisati se mora na dvojnato dopisnico (Doppelkorrespondenzkarte). Pripomniti še je:

Ta zavod ne more o stanju in bivališču vsacega posameznika natanko poročati, ker sam ne prejme takih obvestil. Ime pogrešanega se zapiše v seznamek ter spet poišče, ko doidejo novi izkazi o vjetih. Ako je bil vjetnik premeščen v drugo zbirališče in pride od tega izkaz o tamkaj interniranih, se to vprašalca hitro naznani.

Pri vprašanjih ni treba navajati vseh okolščin, pod katerimi da je bil dotičnik vjet; zadostuje: ime, rojstno leto, ime pristojne občine, vojaško stopnjo (prostak, frajtar, korporal itd.), vojaško krdelo (n. pr. infanterijski regiment štev. ?) in ako mogoče še bojišče, na katerem se je poslednje bojeval. Nadalje se mora zapisati ime in natančen naslov vprašalca.

Kje se obenem za večimi ljudmi vpraša, mora se vsaka oseba na poseben listek na označeni način zapisati. Pisarnica za te zadeve pozveduje le za takimi vojaki, ki so vjeti. Ako se sluti, da je dotičnik padel ali da je v kaki bolnišnici na Avstrijskem ali Ogrskem, se naj piše dvojnata dopisnica na **Auskunfts-bureau „Roten Kreuz“ in Wien, Dreihufeisengasse,**

Kriegsschule ali na „**Rotes Kreuz**“, Budapest.

Za gotov in uren prejem poslanega denarja se ne more jamčiti. Večje svote denarja pošiljati pa se itak ne priporoča. Konečno moramo še svariti, naj nikdo ne zaupa takozvanim privatnim agenturam, ki ljudem obljubljajo pisma in denar vjetnikom v roke spraviti. — Omenjena pisarnica je poštna in zanesljiva, ker se je iz humaniternih nagibov odločila ljudstvu v navedenih zadevah brezplačno in kolikor mogoče uspešno služiti.

Vam, ki hočete „nekaj veljati“!

V vsaki vasi, v vsakem selu, sploh v vsaki še tako majhni okolici se najde mož in mnogokrat tudi ženska, ki med sosedi in morebiti na daleč okoli „nekaj velja“ in tudi veljati hoče. Tako je bilo od pamtiveka, je zdaj tako in bode ostalo zanaprej dokler bo človeški rod bival na zemlji; kajti to razmerje je nekak npravn zakon, ki nima začetka in tudi ne konca. Pa je tudi prav tako; vsak natorni zakon ima kot izdajatelja vsemogočnega stvarnika nebes in zemlje, in ustavlja Njegovi in naredbam, se pravi — grešiti. Kdor krši kakoršensibodi natorni zakon, pa ne greši samo zoper Boga, temuč tudi proti samemu sebi in svojemu bližnjemu — proti vsemu stvarstvu.

Preidimo po tem kratkem uvodu k naši zadevi! Vam, katere vas šteje „Štajerc“ med svoje cenjene čitatelje, veljajo moje besede. Mnogokteri izmed vas uživa pri svojih sosedi bodisi v trgu, v vasi, v selu, bodisi po osamljenih gorskih krajih, posebno zaupnost in spoštovanje. Ne menim t'kaj samo gospode župnike, učitelje in druga osebe, ki stojé zaradi svojega poklica pri ljudstvu v posebnem ugledu. Ne, tudi med priprostim kmečkim ljudstvom se najdejo možje, ki ne slivijo daleč naokoli samo zaradi svojega imetja in vzornega gospodarstva, nego tudi zavoljo svoje razumnosti — ali kakor se pravi — zdrave pameti. Ni treba, da bi moral biti dotičnik veleposestnik zemljišč, častnejše in izvanrednejše je, ako je veleposestnik razuma; če je pa oboje, tembolje — za njega in tudi za sosesče, ako se pri njem druží s razumom še ljubezen do bližnjega, dobrosrčnost in milosrčnost.

Sedaj živimo v hudih časih, katere je nam ljubi Bog poslal kot predskušnjo — za boljše. Mnogoteri so, ki tarnajo, cviljajo, obupujejo. Mož toži prijatelju, žena toži sosedi o slabih časih. Eden hoče drugega takorekóč prekositi v pritožbah in v obupu. Vprašam vas, ljubi moji, ali so te tožbe utemeljene? Nikakor ne. Ob času vsake večje vojske, ki je v zgodovini seznamovana, so se socialne in gospodarske razmere — vsaj začasno — predrugačile. In v času sedanje vojske, ki se gledé števila vojskujočih držav in njih milijonskih armad po pravici imenuje svetovna vojska, bi moralo biti drugače? Le kratkoviden in nerazsoden človek — da ne rabim primernejšega izraza — si zamore tako misliti.

Glejte vi veljaki, vi ugledni možje, tukaj je polje, na katerem vas čaka važno delo! Na tem polju raste mnogo plevela, katerega sicer nihče ni sejal a vendar hoče rast čistega in čvrstega semena preprečiti ali celo zadušiti. Tega pa umni kmetovalec zlahka ne trpi. Kmetovalec je država, vi veljaki, razumni in ugledni možje pa ste njeni pomočniki, ki vam je to

nujno in važno delo v izvršitev izročeno. Glejte, da ga boste dobro opravili! Izvršeno delo delavca hvali, čestokrat pa tudi — graja. Mishim, da je vam hvala ljubša kot graja. Ponosni boste prej ali slej na svoj aspeh ko boste videli, da vaš trud ni bil zastoj. Skoraj vso častnikarstvo se neprenehoma trudi, da bi ljudstvo pomirilo in potolažilo, ki nima smisli in pojma za občni korist domovine, temuč vsak posameznik le misli na svoje neprijetnosti in malenkostne zadrege. Veliko in hvalevrednega uspeha je častnikarstvo že doseglo v tem oziru in „Štajerc“ ne stoji na zadnjem mestu. A dela je še mnogo in to čaka nestrpljivo na vas veljake, ki med ljudstvom in žnjim živite in vidite, kaj je prav in kaj ni prav.

Par besed iz vaših ust bode morebiti — rekli bi skoraj sigurno — več zaleglo in izdalo kakor obširen članek v časniku, po katerem se v sedanjem času le brska za ugodnimi in zanimivimi dogodki na raznoterih bojiščih. Tolažite svoje sosede, prijatelje in znanca, ki so postali ali postajajo malodušni, nestrpni in obupani, da naj potrpežljivo in stanovitno prenašajo to skušnjo, naj jo z vso vztrajnostjo prebijejo ter mirno zaupajo v prihodnost, ki nam v tem večje zadostilo prinese zopet ljubi mir in zaželjeno zadovoljnost.

Njiva s plevelom je dolga in široka; dela je obilne in mudi se. Odloženo ali preloženo je v blato položeno. S korajžo začeto je do polovice izvršeno. Očistite njivo tem hitreje ko mogoče plevela malodušnosti in nezapljičnosti, da bo setev zamogla vspesno rasti in dozoreti in da bodemo nazadnje imeli samo čisto in krepko zrnje v žitnici, kateri se pravi naša ljuba, krasna in nepremagljiva avstrijska domovina. V to pomozi Bog in tudi vi, „ki hočete kaj veljati!“ „Štajerc.“

Skrb za vojake, ki so postali službeno nesposobni in so pridobitnenezmožni ter se nimajo s čim preživiti.

7/375/1/1915. Gradec, 2. februarja 1915.

Glasom odloka c. kr. ministerstva za deželno brambo z dne 18. januarja 1915, število 46.439 ex 1914, je ukrenilo c. in kr. vojno ministerstvo dogovorno s c. kr. ministerstvom za deželno brambo glede začasnega stanovanja in oskrbe oseb staleža moštva, ki vsled bolezni ali ranjenja niso vporabne za vojaško službo, sledeče odredbe:

1. Osebe moštva, ki so bile odpuščene v zasebno oskrbo pri svojih, imajo pravico do vojaških prejemkov v obliki vsakdanjih oskrbnih pavšal. To velja tudi za ono moštvo, ki je bilo odpuščeno iz oskrbe bolnišnic, predno je bila izdana predmetna odredba. Tem osebam mora izplačati pristojne dnevne pavšalne zneske, ako za nje prosijo, naknadno zdravstveni zavod, ki jih je odpustil, sicer nadomestni oddelek, pri katerem se morajo javiti po preteku dopusta.

Za moštvo, ki je odpuščeno s predlogom za nadpregled, mora sanitetni zavod plačati dnevni pavšal po 2 K za 4 tedne naprej. Ako se nadpregled (superarbitracija) izvrši, predno potečejo ti 4 tedni, ostane moštvo v posesti dobljenega zneska. Ako se izvrši nadpregled še le v poznejšem času, tedaj mora izplačati do zadnjega dneva

poživljajočimi, jačečimi, bolečine tolažečimi lastnostmi.

Evo nekaj zanimih sporočil:

„Dalj časa zaradi protina nisem mogel hoditi, poskusil sem mnogo zdravil, izdal mnogo denarja, pa nič ni pomagalo. „Elsafluid“ mi je po bolečine tako ublažil, da zopet lahko opravljam najtežja dela. Tisočkratna hvala.“ Leop. Melak, s. r., Deutsch-Landsberg št. 43, Štajersko.

„Prosim, pošljite mi zopet svoj izborni „Elsafluid“. Imela sem protin v obeh nogah, da nisem mogla hoditi, pa je to trpljenje, sedaj, odkar rabim „Elsafluid“, popolnoma izginilo. Tudi pri glavobolu, zobobolu, bodanju in bolečinah v vratu se je izkazal kot takoj bolečine

tolazeče sredstvo.“ Marija Parlitsch, s. r., posestnica, Süßenberg, pošta Weitersfeld.

„Rad bi priobčil, da mi je Vaš izvrstni „Elsafluid“ pri odstranitvi kroničnega želodčnega katara prav dobro služil. Tako se je tudi pri drugih osebah v mnogih slučajih obnašal prav dobro, tako n. pr. pri glavobolu, bolečinah v spodnjem delu telesa.“ Franc Volgger, s. r., železniški uradnik, Gries am Brenner, Tirolsko.

Naj si naši bralci ta poročila obrežno v korist in naroče Fellerjev fluid z zn. „Elsafluid“ od lekarnarja E. V. Feller, Stubica, Elsaflatz št. 241 (Hrvatsko). 12 steklenic stane 6 kron, majhna izdaja, ki donša velik dobiček. . . . ekrir.

Hudoben gost.

Gost, ki vedno pride nepozvan in ki ga nikjer ne marajo videti, to je revmatizem. Večkrat pride popolnoma nepričakovano in naenkrat in se ga je težko znebiti, ko se je vgnedil. To se pa ne more zgoditi, ako revmatične bolečine, nevalgije, trganje po udih itd. vslej takoj odstranimo s Fellerjevim bolečine tolažečim rastlinskim esencnim fluidom z zn. „Elsafluid“. Tudi pri prehudem naporu, izpahnenju, izvinenju, oteklinah, opečeninah, ozeblinah, tresenju telesa in živčni slabosti zanesljivo pomaga s svojimi